

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЖЕЖНОЇ СЛУЖБИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

[ПЕЧАТКА ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ
ДЕРЖАВНОЇ ПОЖЕЖНОЇ СЛУЖБИ

ген.-бригадир Анджей БАРТКОВЯК]
[Підпис]

ПРАВИЛА ПІДГОТОВКИ ПОЖЕЖНИКІВ- РЯТУВАЛЬНИКІВ ДОБРОВІЛЬНИХ ПОЖЕЖНИХ КОМАНД ДО УЧАСТІ У РЯТУВАЛЬНИХ ЗАХОДАХ

Варшава, 11 вересня 2023 р.

Опрацьовано:

Освітнім відділом Головного управління ДПС

Цей документ укладено на підставі ст. 10 абз. 1 п. 8 Закону про Державну пожежну службу від 24 серпня 1991 року (Закон. вісник від 2021 р. з пізнішими змінами).

Цей документ є оновленням «Правил підготовки пожежників-рятувальників добровільних пожежних команд до участі в рятувальних заходах», затверджених 3 лютого 2022 р. Начальником Головного управління ДПС і заміняє згадані «Правила...»

Пов'язані документи:

- Закон від 17 грудня 2021 року про добровільні пожежні команди (Закон. вісник від 2023 р., поз. 194 з пізнішими змінами) і виконавчі акти,
- Закон від 24 серпня 1991 р. про протипожежний захист (текст Закон. вісник від 2009 р. №12, поз. 68 з пізнішими змінами),
- Закон від 7 квітня 1989 року «Закон про асоціації» (Закон. вісник від 2020 р., поз. 2261),
- Закон від 24 серпня 1991 р. про державну пожежну службу (Закон. вісник від 2022 р., поз. 1969 з пізнішими змінами),
- Закон від 8 вересня 2006 р. про Державне медичне рятувальництво (Закон. вісник від 2023 р, поз. 1541),
- Постанова Міністра внутрішніх справ і адміністрації від 17 вересня 2021 року щодо детальної організації державної пожежно-рятувальної системи (Закон. вісник поз. 1737),
- Постанова Міністра внутрішніх справ і адміністрації від 29 грудня 2005 року щодо несення служби пожежниками Державної пожежної служби (Закон. вісник від 2003 р. поз.451),
- Постанова Міністра внутрішніх справ і адміністрації від 20 червня 2007 року щодо переліку виробів, необхідних для гарантування громадської безпеки чи захисту здоров'я, життя і майна, а також принципів видання допусків на використання цих виробів (Закон. вісник №143, поз. 1002, з пізнішими змінами),
- Постанова Міністра внутрішніх справ і адміністрації від 26 липня 2006 року щодо загальної організації воєvodського і повітового (міського) управління Державної пожежної служби (Закон. вісник від 2023 р, поз. 435),
- Постанова Міністра праці і соціальної політики від 26 вересня 1997 року щодо загальних правил безпеки і гігієни праці (Закон. вісник від 2003 р., №169, поз. 1650 з пізн. зм.),
- Постанова Міністра внутрішніх справ і адміністрації від 31 серпня 2021 р. щодо особливих умов безпеки і гігієни служби пожежників Державної пожежної служби (Закон. вісник, поз. 1681),
- Постанова Міністра охорони здоров'я від 19 березня 2007 року щодо курсу надання першої кваліфікованої допомоги (Закон. вісник від 2021, поз. 411),
- Програма навчання у сфері взаємодії з Авіаційною швидкою допомогою, 20 жовтня 2022 року,
- Правила організації рятувництва на воді в Державній пожежно-рятувальній системі, ГУ ДПС Варшава, грудень 2020 року,
- Правила організації пошуково-рятувальних заходів у Державній пожежно-рятувальній системі, ГУ ДПС Варшава, квітень 2023 року,
- Правила організації хімічного й екологічного рятувництва в Державній пожежно-рятувальній системі, ГУ ДПС Варшава, листопад 2021 року,
- Правила організації медичного рятувництва в Державній пожежно-рятувальній системі, ГУ ДПС Варшава, червень 2021 року,

- Правила організації технічного рятівництва в Державній пожежно-рятувальній системі, ГУ ДПС Варшава, жовтень 2021 року,
- Правила організації висотно-верхолазного рятівництва в Державній пожежно-рятувальній системі, ГУ ДПС Варшава, вересень 2020 року.

Вступ

Добровільні пожежні команди належать до найстаріших громадських організацій у Польщі. Перші підрозділи почали свою діяльність ще у 18 столітті¹, і їхньою метою було надання допомоги в надзвичайних ситуаціях, особливо пов'язаних із пожежною небезпекою. З розвитком цивілізації сфера діяльності добровільних пожежних команд постійно розширювалася і зараз включає в себе виконання завдань з цивільного захисту, пожежної охорони та рятувництва, а також проведення широкомасштабних профілактичних заходів.

Добровільні пожежні команди складаються із членів ДПК, званих пожежниками ДПК. Серед пожежників ДПК, з огляду на ці правила, можна виокремити:

- a) члена дитячої пожежної дружини (ДПД),
- b) члена молодіжної пожежної дружини (МПД),
- c) кандидата на пожежника-рятувальника ДПК — пожежника ДПК під час базових навчань ДПК,
- d) пожежника-рятувальника ДПК після проходження базового навчання.

Ці Правила стосуються п. c) і d).

До завдань добровільних пожежних команд входить здійснення заходів для захисту життя, здоров'я, майна чи навколишнього середовища шляхом:

- здійснення рятувальних заходів, участь у рятувальних заходах і рятувальних акціях, а також участь у заходах, які здійснюються іншими службами та інспекціями,
- участі в рятувальних заходах і рятувальних акціях поза межами держави на підставі міжнародних договорів,
- участі у сповіщенні і застереженні населення про загрози,
- участі в захисті населення,
- надання кваліфікованої першої допомоги,
- організації тренувань і участі в навчаннях, тренуваннях і спортивно-пожежних змаганнях, які організовує ДПС, гміна чи інші уповноважені суб'єкти,
- забезпечення охорони території, яка є під захистом відповідної пожежно-рятувальної частини Державної пожежної служби, що прописано в повітовому (міському) рятувальному плані,
- пропагування принципів і добрих практик щодо протипожежного захисту будинків, інших будівельних об'єктів і ділянок,
- організація заходів, спрямованих на популяризацію спорту та фізичної культури,
- організація освітньо-культурних заходів для популяризації знань і навичок у сфері протипожежного захисту,

---

¹ Bubak M. „Rola Ochotniczych Straży Pożarnych w budowaniu bezpieczeństwa lokalnego” Studia de Securitate 8 (2018)

- сприяння та підтримка співпраці між місцевими соціальними та економічними партнерами у сфері протипожежного захисту,
- просування принципів надання першої допомоги,
- підтримка гміни в реалізації допомоги місцевій спільноті,
- інтеграція місцевої спільноти,
- участь у міжнародній співпраці гміни.

Залучення пожежників-рятувальників ДПК до широкого спектру рятувальних заходів, безсумнівно, вимагає від них належної підготовки, як теоретичної, так і практичної. Тому зі зростанням ролі добровільних пожежних команд у системі внутрішньої безпеки, виникла потреба у новелізації рішень у сфері підготовки пожежників ДПК. У цьому документі йдеться про зміни у способі організації та реалізації навчального процесу. Впровадження нових правил організації підготовки пожежників ДПК також має вплив на зміцнення відносин між Державною пожежною службою та добровільними пожежними командами. Співпраця впливає не лише з положень нормативно-правових актів, але, перш за все, із взаємовідносин, започаткованих у процесі навчання. Вони культивуються і розвиваються під час участі в рятувальних операціях, де взаємна довіра має великий вплив на якість дій, що здійснюються з метою порятунку людського здоров'я, життя та майна.

Ці правила враховують:

- оновлення Закону про добровільні пожежні команди,
- оцінювання програм навчання.

Зміст

НАВЧАННЯ ПОЖЕЖНИКІВ ДПК ...	8
НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ПОЖЕЖНИКА ДПК ...	9
УДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК ПОЖЕЖНИКІВ-РЯТУВАЛЬНИКІВ ДПК ...	9
СУБ'ЄКТИ УПОВНОВАЖЕНІ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ І КОНТРОЛЮ НАВЧАНЬ ...	10
КВАЛІФІКАЦІЇ І ПОВНОВАЖЕННЯ ПОЖЕЖНИКІВ ДПК ...	11
ОРГАНІЗАЦІЯ І РЕАЛІЗАЦІЯ НАВЧАНЬ ПОЖЕЖНИКІВ ДПК ...	12
ПІДГОТОВКА, ОРГАНІЗАЦІЯ І ПЕРЕБІГ ІСПИТУ ДЛЯ ПІДТВЕРДЖЕННЯ НАБУТИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ПОЖЕЖНИКА ДПК ...	15
ПРАВИЛА ДОКУМЕНТАЦІЇ НАВЧАНЬ ...	16
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ ...	18
ВИДИ ДОКУМЕНТАЦІЇ З ПЕРЕБІГУ НАВЧАНЬ ...	19

I. НАВЧАННЯ ПОЖЕЖНИКІВ ДПК

Державна пожежна служба відповідно до Закону про добровільні пожежні команди реалізує для пожежників-рятувальників ДПК і кандидатів на пожежників-рятувальників ДПК на рівні:

1. базовому:

- a) навчання щодо безпеки і гігієни праці,
- b) базові навчання пожежника-рятувальника добровільних пожежних команд,
- c) навчання водія-механіка рятувального транспорту і спорядження добровільних пожежних команд (вимагається лише для пожежника-рятувальника ДПК, який виконує роль водія).

2. спеціалізованому:

- a) навчання з кваліфікованої першої допомоги,
- b) навчання із взаємодії із Авіаційною швидкою допомогою,
- c) навчання для підготовки до іспиту, що дає повноваження керувати транспортним засобом масою, що перевищує 3,5 т.

Навчання, які проводить ДПС щодо кваліфікованої першої допомоги, передбачає надання / актуалізацію повноважень рятувальника відповідно до вимог Закону про державне медичне рятувальництво.

3. керівному:

- a) навчання керівника рятувальними заходами для пожежника-рятувальника добровільних пожежних команд (командири ДПК),
- b) навчання начальника добровільних пожежних команд,
- c) навчання гмінного начальника протипожежного захисту.

4. додатковому:

- a) підвищення кваліфікації для водіїв транспортних засобів, що мають переваги, з допустимою масою понад 3,5 т,
- b) навчання з конкретних сфер рятувальництва,
- c) інші навчання, необхідні для обслуговування спорядження і техніки, які є у використанні ДПК.

Навчання, згадані у п. 2 а) і п. 4 с) можуть здійснюватися також іншими зовнішніми суб'єктами відповідно до програм, затверджених відповідними органами і уповноваженими суб'єктами.

II. ПРОЦЕС НАВЧАННЯ ПОЖЕЖНИКА ДПК

1. Базове навчання пожежника рятувальника ДПК може розпочати:
  - пожежник ДПК, якому виповнилося 18 років,
  - пожежник ДПК віком 16-18 років, який належить до МПД, так він стає кандидатом на пожежника-рятувальника ДПК.
2. Пожежник-рятувальник ДПК має право брати участь у всіх інших навчаннях, згаданих у розділі I.
3. Пожежник-рятувальник ДПК проходить навчання на керівному рівні відповідно до послідовності, описаної у розділі I п. 3 від а) до с).
4. Рекомендується, щоб людина, обрана начальником гмінного протипожежного захисту відповідно до ст. 10 абз. 7 Закону про добровільні пожежні команди закінчила навчання, описані в розділі I п. 3 с).
5. Згідно зі ст. 11 абз. 4 Закону про добровільні пожежні команди, проходження навчань з окремих рятувальних сфер вважаються навчання у сферах:
  - а) технічного рятувництва, яке реалізує ДПРС на базовому рівні,
  - б) хімічного та екологічного рятувництва, яке реалізує ДПРС на базовому рівні,
  - с) рятувництва на воді, яке реалізує ДПРС на базовому рівні,
  - д) рятувництва на льоді,
  - е) висотно-верхолазного рятувництва, яке реалізує ДПРС на базовому рівні,
  - ф) пошуково-рятувальних робіт, яке реалізує ДПРС на базовому рівні,
  - г) гасіння пожеж усередині будинків.

III. УДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК ПОЖЕЖНИКІВ-РЯТУВАЛЬНИКІВ ДПК

Метою удосконалення навичок пожежних-рятувальників ДПК є постійне доповнення, поглиблення та оновлення їхніх знань та вмінь. Підвищення кваліфікації здійснюється в режимі безперервної роботи у формі теоретичних та практичних занять, які складаються, зокрема, з:

- теоретичних занять, у т.ч. тих, які стосуються питань безпеки і гігієни праці,
- практичних занять (на полігонах), які вдосконалюють здобуті навички,
- контрольованої самоосвіти,
- тренуваннях на базі своїх ДПК,
- періодичних навчань для злагодження у рамках структур функціонування ДПРС,
- ознайомлення з окремими об'єктами на території своєї відповідальності з точки зору характеру загроз,
- ознайомлення з топографією території своєї відповідальності,
- активної участі в спортивно-пожежних змаганнях,
- занять з фізичного виховання,

- занять для провідників собак-рятувальників для участі в рятувальних заходах.

Обов'язок з організації удосконалення навичок пожежних-рятувальників ДПК покладається безпосередньо на відповідного начальника ДПК, якщо статутом не передбачено інше. Безпосередній мериторичний контроль за вдосконаленням кваліфікації пожежників-рятувальників ДПК здійснює відповідний начальник протипожежного захисту гміни або інша особа, призначена головою ДПК за погодженням з війтом гміни (бургомістром, мером міста) у разі відсутності посади начальника пожежного захисту гміни.

У рамках удосконалення навичок пожежників-рятувальників ДПК проводиться навчання на полігонах, у камерах, що розігріваються до високих температур, і симуляторах пожеж відповідно до програм.

IV. СУБ'ЄКТИ УПОВНОВАЖЕНІ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ І КОНТРОЛЮ НАВЧАНЬ

1. Організатором навчань, які проводяться на базовому рівні, є повітові / міські управління ДПС, а також навчальні заклади ДПС.
2. Навчання, про які йдеться в п. 1, проводяться на території відповідних для організатора навчань підрозділів або на інших об'єктах і в місцях, що відповідають умовам, описаним у програмі навчань.
3. Організатором навчань на спеціалізованому і керівному рівні, а також додаткових навчань, про які йдеться в розділі I п. 4 а) і б) є навчальні заклади і воєvodські управління ДПС, із застереженням, згаданим у розділі I.
4. Організатором інших навчань є навчальні заклади і воєvodські управління ДПС, а також інші зовнішні суб'єкти.
5. Контроль від імені начальника Головного управління ДПС щодо навчань пожежників ДПК, на території воєvodства, здійснює відповідний начальник воєvodського управління ДПС.
6. Контроль від імені начальника воєvodського управління ДПС щодо навчання пожежників ДПК на території повіту / міста, здійснює відповідний начальник повітового / міського управління ДПС.
7. Контроль щодо удосконалення навичок пожежників-рятувальників ДПК на території воєvodства відбувається аналогічно до розділу IV п. 5, а на території повіту — як у п. 6.

V. КВАЛІФІКАЦІЇ І ПОВНОВАЖЕННЯ ПОЖЕЖНИКІВ ДПК

1. Повноваження до виконання рятувальних дій, а також здійснення керівних функцій, пожежник-рятувальник ДПК отримує після закінчення окремих видів навчань.
2. Закінчення окремих навчань дає повноваження пожежнику-рятувальнику ДПК на використання і обслуговування спорядження у рамках здійснення рятувальних заходів, якщо:
  - а) у рамках навчання пожежник-рятувальник ДПК здобув знання і навички щодо експлуатації і обслуговування цього спорядження,
  - б) ознайомився з інструкцією обслуговування цього спорядження,
  - с) не вимагаються додаткові повноваження для експлуатації і обслуговування цього спорядження.
3. Члени ДПК, які закінчили навчання відповідно до системи навчання, що була чинною раніше, зберігають свої повноваження щодо безпосередньої участі в рятувальних заходах відповідно до навчальних програм, що були чинними на день закінчення навчань.
4. Від членів ДПК, які мають кваліфікації за фахом пожежник, технік пожежної справи чи інженер пожежної справи, не вимагається проходження базового навчання пожежника-рятувальника ДПК, а у випадку пожежника ДПС, який несе / ніс службу як водій, не вимагається також проходження навчань для водіїв-механіків рятувальних транспортних засобів у ДПК.
5. Члени ДПК, які мають кваліфікації за фахом пожежник, технік пожежної справи чи інженер пожежної справи або ступінь інженера і диплом про завершення навчання у Головній школі пожежної служби (Пожежній академії), можуть виконувати функцію командира, начальника ДПК і гмінного начальника протипожежного захисту.
6. Закінчення навчання щодо протипожежного захисту в рамках служби як кандидата, що здійснюється під час навчання у навчальних закладах ДПС, прирівнюється до закінчення базового навчання пожежника-рятувальника ДПК.
7. Усі здобуті кваліфікації та повноваження вважаються дійсними за умови пред'явлення документів, що підтверджують отримання кваліфікацій та повноважень у рамках підготовки пожежників ДПК та навчань із протипожежного захисту.
8. Від пожежника, який закінчив «Навчання гмінних начальників АДПК РП», не вимагається закінчення «Навчання гмінних начальників протипожежного захисту».
9. Пожежник-рятувальник ДПК, який має актуальні кваліфікації, що вимагаються від медичного рятувальника, лікаря в системі чи медсестри в

системі, який здійснює підвищення кваліфікацій, не зобов'язаний здобувати / актуалізувати повноваження рятувальника відповідно до вимог Закону про Державне медичне рятівництво.

VI. ОРГАНІЗАЦІЯ І РЕАЛІЗАЦІЯ НАВЧАНЬ ПОЖЕЖНИКІВ ДПК

1. Детальні правила реалізації навчань пожежників ДПК визначають відповідні програми навчань.

2. Навчання пожежників ДПК має проводитися з дотриманням принципів та безпеки та гігієни праці. У процесі навчання слід звертати увагу на наявні або потенційні небезпеки та вказувати шляхи безпечного виконання завдань. Практичні заняття слід проводити з використанням засобів індивідуального захисту, що відповідають обсягу вправ. Засоби індивідуального захисту та обладнання, що використовуються під час занять, повинні мати чинні сертифікати допуску до використання в підрозділах пожежної охорони (якщо така вимога передбачена законодавством), бути справними, відповідати рекомендаціям виробника та мати дозвіл на використання, дійсний на час проведення навчання. Організатор навчань може дозволити слухачеві використовувати під час навчань обладнання своєї команди. Це обладнання повинне мати допуск до використання і актуальний техогляд.

3. Реалізація завдань щодо безпеки і гігієни праці, вказаних у програмі базового навчання пожежника-рятувальника ДПК прирівнюється до закінчення навчань, по які йдеться в ст. 8 п. 4 Закону про добровільні пожежні команди.

4. Навчання можна реалізовувати в щоденному, вечірньому режимі чи в режимі вихідного дня, зокрема у вільні від роботи дні. Допускається проведення теоретичних занять у дистанційному режимі.

5. Перед початком навчань організатор проводить організаційну зустріч зі слухачами. Мета зустрічі — представити план навчання і правила його реалізації. Допускається дистанційна форма проведення цієї зустрічі.

6. Заняття на навчаннях можуть проводити:

- працівники ДПС, призначені організатором навчань, якщо вони мають принаймні кваліфікації для роботи на таких посадах:
  - офіцерських — без обмежень,
  - аспірантських — рік стажу служби,
  - під-офіцерських — 3-річний стаж служби,
- спеціалісти з відповідною підготовкою у даній сфері (зокрема працівники ДПС на пенсії),
- діячі Асоціації ДПК РП, які мають відповідну мериторичну підготовку (5-річне членство у ДПК),
- у випадку навчання щодо безпеки і гігієни праці, інструктаж проводить начальник ДПК з команди, яка направила слухача на навчання,

- у випадку навчань для начальників ДПК, справи щодо підготовки слухача до проведення інструктажу під час навчань щодо безпеки і гігієни праці можуть проводити лише?
- особи, до чийх обов'язків належить реалізація завдань зі сфери безпеки і гігієни праці,
- спеціалісти і інспектори безпеки і гігієни праці.

7. Відповідальним за правильне проведення навчань є керівник навчань.

Серед його завдань:

- вибір викладацького складу,
- розробка плану реалізації навчань спільно з викладацьким складом,
- забезпечення необхідного для навчання спорядження,
- вибір об'єктів для проведення занять (можливе узгодження з власником об'єкту можливості проведення занять),
- забезпечення одного набору медичного рятівництва R1 із AED для медичного страхування під час практичних занять (рекомендується, щоб під час занять був присутній рятувальник, як вказано в законі про медичне рятівництво),
- проведення контролю щодо реалізації навчальної програми,
- представлення слухачу в день початку навчань:
  - програми і рекомендованої літератури,
  - правил реалізації програми і зарахування навчання, а також способу поточного контролю за результатами навчань,
- проведення занять під час навчань,
- підготовка навчальної документації.

8. Підставою для організації викладацького процесу є план навчання. Основною формою навчання є урок, який відповідає одній академічній годині, що триває 45 хв. Допускається поєднання двох уроків.

9. Заняття слід проводити в такій кількості, щоб вони не перевищували 10 годин за день.

10. Слід забезпечити умови для реалізації дидактичних цілей шляхом використання різноманітних форм організації процесу навчання. Ефективність дидактичного процесу вимагає поєднання методів начитки із методами активізації слухачів.

11. У розкладі дидактичних занять слід врахувати кореляцію тем.

12. Під час планування практичних занять слід звернути увагу на належну організацію, а зокрема на забезпечення:

- належно підготовленого симуляції події / ймовірної ситуації,
- необхідного спорядження,
- відповідних умов безпеки і гігієни праці.

13. У процесі формування навичок слухачів мають бути пройдені такі етапи:

- доведення до відома слухачів назви і значення даної навички,
- формування на підставі здобутих знань правил, алгоритмів дій,
- показ виконання дії інструктором,
- виконання перших дій слухачем під постійним наглядом інструктора,
- систематичне і самостійне виконання слухачем вправ протягом певного часу.

14. Для правильної реалізації практичних занять організатор навчань зобов'язаний забезпечити необхідне спорядження.

15. Практичні заняття слід проводити після інструкторсько-методичного викладу. Його метою є ознайомлення слухачів із тематикою і метою занять, обговорення їхнього перебігу, а також обговорення загроз, які можуть з'явитися під час реалізації занять.

16. Під час виконання практичних вправ інструктор постійно перевіряє правильність виконання завдань у групах та виправляє помічені помилки чи неточності. На закінчення вправ, в рамках заключного інструктажу, інструктор підводить підсумки заняття, перевіряє ступінь засвоєння знань та навичок, аналізує та обговорює допущені під час виконання вправ помилки та причини їх виникнення, а також вказує правильний спосіб виконання завдання.

17. Слухачів слід надихати на системне оновлення, поглиблення та розширення своїх знань, зокрема в ході підвищення кваліфікації, що проводиться в їхніх ДПК, а також у формі самостійного навчання із використанням електронного навчання.

18. Організатор навчання видаляє особу зі списку слухачів навчання, якщо він не бере участі в заняттях. Видалення зі списку відбувається у випадку:

а) навчань, що здійснюються стаціонарно у день, коли відсутність на заняттях:

- теоретичних перевищить 30% уроків, передбачених у навчальній програмі, або
- практичних перевищить 20% уроків, передбачених у навчальній програмі, із застереженням, що сумарна відсутність слухача на навчанні не може перевищити 30% уроків.

б) навчань, під час яких теоретична частина проводиться з використанням дистанційних форм навчання, за тим же принципом для практичних занять, визначених у а).

Рішення має бути належним чином задокументоване, включно з письмовим повідомленням про цей факт керівника ДПК, яка скерувала на навчання.

19. Детальні принципи організації та проведення навчання, що впливають з окремих нормативно-правових актів, визначаються навчальними програмами, розробленими на основі цих нормативно-правових актів (зокрема: підготовка

до складання іспиту на право керування транспортним засобом з дозволеною максимальною масою більше 3,5 т для пожежного-рятувальника ДПК, курс для пожежного-рятувальника ДПК щодо кваліфікованої першої медичної допомоги).

VII. ПІДГОТОВКА, ОРГАНІЗАЦІЯ І ПЕРЕБІГ ІСПИТУ ДЛЯ ПІДТВЕРДЖЕННЯ НАБУТИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ПОЖЕЖНИКА ДПК

1. Іспити проводить екзаменаційна комісія, призначена (наказом, рішенням або розпорядженням) начальником відповідного щодо організації навчань управління ДПС. Документ про призначення комісії повинен визначати обсяг і порядок її роботи, а також процедуру, якої слід дотримуватися у разі виникнення ситуації, про яку йдеться в п. 7 нижче.
2. Екзаменаційна комісія складається мінімум із: голови, його заступника, члена комісії.
3. В екзаменаційній комісії в ролі спостерігача може також бути гмінний начальник протипожежного захисту чи представник відділу асоціації добровільних пожежних команд. Рішення по суті приймає організатор навчань.
4. Організатор навчань за 7 днів до іспиту зобов'язаний поінформувати територіальний відділ асоціації добровільних пожежних команд.
5. Члени екзаменаційної комісії, за виключенням представників асоціації добровільних пожежних команд, співпрацюють із головою і виконують завдання, пов'язані з організацією і перебігом іспиту.
6. Екзаменаційна комісія перед початком іспиту зобов'язана:
  - а) здійснити перевірку навчальної документації,
  - б) підтвердити кількість слухачів, допущених до іспиту,
  - с) перевірити персональні дані слухача на підставі дійсного документу особи.
7. Голова екзаменаційної комісії у випадку виявлення нереалізації дидактичних занять (не повний курс у **Додаток №2** аркуш «План / реалізація дидактичних занять») повинен:
  - а) зупинити іспит до моменту роз'яснення сумнівів / доповнення документації,
  - б) відмовитися від проведення іспиту.Виявлений факт вимагає письмового задокументування у протоколі.
8. Умовою закінчення навчань є зарахування іспиту на тому рівні, що визначений у навчальній програмі.
9. Слухач, який не зарахував іспиту чи його частини (теоретичну чи практичну), може скласти повторний іспит під час найближчих навчань.

Повторний іспит проводиться відповідно до правил іспиту і його можуть скласти особи з інших навчань.

10. Слухач, який через форс-мажорні обставини не зміг скласти іспиту чи повторного іспиту у призначений термін, може його скласти в інший час, призначений організатором навчань. Іспит у рамках додаткового терміну відбувається відповідно до загальних правил іспиту.

11. Якщо слухач пропускає іспит без поважних причин, він не може скористуватися правом на призначення додаткового терміну для іспиту.

12. Слухач, який не зарахував іспиту за правилами, описаними в цьому документі, мусить пройти повторне навчання.

13. Голова екзаменаційної комісії припиняє іспит слухача і визначає недійсним іспит чи його частину, якщо:

- a) буде виявлено, що екзаменаційні завдання виконуються не самостійно,
- b) слухач пронесе і користуватиметься в екзаменаційній залі / місці проведення іспиту телефонно-комунікаційний пристрій,
- c) слухач порушуватиме порядок проведення іспиту з теоретичної чи практичної частини і ускладнюватиме роботу інших слухачів,
- d) спосіб виконання завдання буде загрожувати безпеці людей.

14. Інформацію про зупинку і визнання іспиту чи його частини (теоретичної чи практичної) недійсним записують у екзаменаційний протокол разом із складанням письмового повідомлення суб'єкту, що скеровував на навчанням.

15. Слухач, чий іспит чи його частину (теоретичну чи практичну) зупинили, може скласти повторний іспит (увесь чи його відповідну частину) у визначений організатором навчання термін.

16. Детальні правила проведення іспитів у випадку навчань, що впливають із окремих норм, визначають навчальні програми, розроблені на підставі цих же норм (зокрема: навчання з підготовки до іспиту для допуску до керування транспортним засобом із дозволеною максимальною масою більше 3,5 т для пожежного-рятувальника ДПК, курс для пожежного-рятувальника ДПК щодо кваліфікованої першої медичної допомоги).

VIII. ПРАВИЛА ДОКУМЕНТАЦІЇ НАВЧАНЬ

1. Повітові / міські управління ДПС як організатор навчань зобов'язані інформувати про терміни початку і закінчення навчань, кількість слухачів і результати проведених іспитів відповідне воєводське управління ДПС.

2. Усі проведені навчання реєструються відповідно навчальними закладами і воєводськими управліннями ДПС.
3. Усі слухачі, які склали іспит, отримують сертифікат про закінчення навчання, згідно з прикладом, поданим у **Додаток №3**. Сертифікати видає організатор навчань.
4. Кожен сертифікат про закінчення навчання, про який ідеться в п. 3, повинен мати унікальний номер відповідно до правил нумерації сертифікатів у ДПС.
5. Організатор навчань зобов'язаний вести облік виданих ним сертифікатів (**Додаток №4**).
6. У випадку втрати оригіналу сертифікату, випускник навчання може звернутися до відповідного керівника підрозділу ДПС, який видав цей документ, із письмовим проханням про видачу дублікату сертифікату.
7. Дублікат видається на бланку за зразком, чинним на дату видачі оригіналу сертифікату. У верхній частині першої сторінки слід додати напис «ДУБЛІКАТ», а в кінці документа додаються слова «за оригіналом», вказується прізвище особи, яка підписала оригінал сертифікату, або зазначається, що підписи нерозбірливі, проставляється дата видачі дубліката та додається урядова печатка.
8. Види документів, що стосуються перебігу навчань:
  - заявки — картки скерування (**Додаток №1**),
  - навчальна документація (**Додаток №2**),
  - сертифікат про закінчення навчання (**Додаток №3**),
  - облік сертифікатів разом із підтвердженням їхнього отримання (**Додаток №4**).
9. З іншого боку картки скерування є приклад інформаційного зобов'язання. Якщо організатор навчань буде опрацьовувати персональні дані учасника навчань ДПК з іншою метою, пов'язаною з цими навчаннями, наприклад, з метою:
  - a) забезпечення безпеки на об'єктах Розпорядника чи вирішення ймовірних спорів (візійний моніторинг),
  - b) реалізації навчання дистанційно (необхідність надання і володінням учасником логіна й пароля, електронної адреси),
  - c) надсилання учасникам електронною поштою матеріалів і наукових коментарів,
  - d) надання учасникам електронною поштою інформаційних і промоційних матеріалів, підготовлених підрозділом ДПС,
  - e) загального фіксування перебігу подій (заняття і відео — розміщення цих матеріалів на інтернет-сторінці підрозділу ДПС, а також на сторінках у соцмережах Facebook, Twitter тощо),

тоді такого інформаційного зобов'язання буде недостатньо, щоб здійснити інформування, про яке йдеться в ст. 13 (у випадку збирання даних особи, яких ці дані стосуються) чи ст. 14 (у випадку отримання персональних даних в інший спосіб, ніж у особи, якої ці дані стосуються) Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/679 від 27 квітня 2016 р. про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних, та про скасування Директиви 95/46/ЄС (Загальний регламент про захист даних) (Закон. вісник ЄС L 119 від 2016 о, с. 1, L 127 від 2018 р., с. 2 і L 74 від 2021 р, с. 35).

Тобто зміст інформаційного зобов'язання — це приклад, який конкретний Розпорядник має адаптувати, щоб урахувати відповідний контекст опрацювання даних, відповідним чином підбираючи зміст зобов'язання до інших цілей, пов'язаних із основною метою.

10. Документація з навчань пожежників ДПК створюється і зберігається організатором навчань.

11. Спростування помилки і очевидної неточності в документації перебігу навчання здійснює відповідний організатор навчань, перекреслюючи червоним кольором неправильний запис, виразно записуючи над закресленим текстом правильні дані, а потім підтверджуючи правильність запису власним підписом.

12. Кожна участь у навчаннях має бути задокументована в індивідуальній картці вишколу пожежника ДПК (**Додаток №5**). Картку вишколу пожежника ДПК заводить після базових навчань пожежника-рятувальника ДПК його начальник ДПК, який відповідає за поточну актуалізацію картки.

ІХ. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Ці правила набувають чинності у день підписання.

Х. ВИДИ ДОКУМЕНТАЦІЇ З ПЕРЕБІГУ НАВЧАНЬ

Додаток №1

.....

(штамп організатора)

.....1413...

*(інші штампи відповідно до
канцелярської інструкції)*

Документи для подачі заявок (картки скерування)

Навчання .....

що проводяться в період

від ..... р. до ..... р.

.....
(штамп установи, що подає заяву)

.....,
(населений пункт)

..... Р.
(день-місяць-рік)

**КАРТКА СКЕРУВАННЯ
на**

Навчання .....
(назва навчань)

організовані .....
(назва установи, що організовує навчання, адреса)

протягом терміну:

ДАНІ СЛУХАЧА

1. Ім'я і прізвище:
2. Дата народження:
3. Назва пожежної частини ....., повіт, ... Гміна

Засвідчую, що скерований/-а:

- відповідає вимогам, викладеним у програмі навчань,
- має медичну довідку про відсутність протипоказань до проходження базових навчань для підготовки до безпосередньої участі в рятувальних операціях або має медичну довідку, що засвідчує здатність до безпосередньої участі в рятувальних операціях згідно з відповідним чинним законодавством, дійсну на період проходження навчань;
- має страхування від нещасних випадків, дійсне на час навчань,
- був/-ла забезпечений/-а формою та спорядженням, які мають чинні сертифікати допуску до використання в підрозділах пожежної охорони, перебувають у належному робочому стані, відповідають вимогам відповідно до інструкцій виробника та мають поточний термін експлуатації на час проведення навчань.

.....
(місце, дата)

.....
(ім'я і прізвище, печатка
начальника гмінного управління пожежної охорони/представника правління ДПК)

ЗАЯВА ОСОБИ, СКЕРОВАНОЇ НА НАВЧАННЯ

Я, який нижче підписався/-лась, підтверджую правдивість моїх персональних даних, зазначених у картці скерування, засвідчую, що відповідно до ст. 14 абз. 1 і 2 Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/679 від 27 квітня 2016 р. про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних, та про скасування Директиви 95/46/ЄС (Загальний регламент про захист даних), я ознайомлений/-а з зобов'язанням такого змісту:

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ*

1. Розпорядником Ваших персональних даних є Начальник Повітового управління державної пожежної служби в Величці (адреса: вул. Парк Кінги, 4, 32-020, Величка, тел. 47 8317700, факс 12 2894935, електронна скринька: kppspwieliczka@straz.krakow.pl).
2. У Повітовому управлінні державної пожежної служби в Величці призначено Інспектора захисту даних: (адреса вул. Парк Кінги, 4, 4, 32-020, Величка, тел. 47 8317700, факс 12 2894935, електронна скринька: daneosobowe@straz.krakow.pl).
3. Ваші персональні дані будуть опрацьовані на підставі ст. 6 (1) с GDPR у зв'язку зі ст. 10 абз. 1 п. 5, ст. 12 абз. 5 п. 14 і ст. 13 абз. 6 п. 15 закону від 24 серпня 1991 р. про Державну пожежну службу з метою проведення процесу навчання під час навчань пожежника добровільної пожежної команди.
4. Розпорядник опрацьовує персональні дані учасників навчань виключно з метою, зазначеною вище.
5. Ваші дані можуть бути передані іншим органам відповідно до норм законодавства, екзаменаційній комісії, призначеній Воєводським управлінням, що займається організацією навчань, а також суб'єктам, які надають послуги для розпорядника за принципом доручення персональних даних.
6. Ваші персональні дані передає суб'єкт, що скерує на навчання.
7. Категорії Ваших персональних даних, необхідних у процесі реалізації навчань, описані в формулярі скерування на навчання.
8. Персональні дані зберігаються виключно протягом необхідного для реалізації процесу навчань періоду, а потім – з метою архівування – протягом часу, визначеного в Єдиному предметному реєстрі актів для структурних підрозділів ДПС.
9. За Вами залишається право вимагати від розпорядника доступу до змісту Ваших даних, спростовувати їх, обмежувати опрацювання, висловлювати незгоду на опрацювання.
10. Ви можете звернутися зі скаргою до Голови служби у справах захисту персональних даних (вул. Ставки, 2, Варшава-00193), у ситуації, коли Ви вважатимете опрацювання персональних даних порушенням Регламенту про захист персональних даних;
11. Ваші персональні дані не передаватимуться третій державі чи міжнародній організації.
12. Надання персональних даних Коменданту Школи/Начальнику воєводського управління/Повітовій державній пожежній службі є необхідною умовою у процесі навчань, а в разі ненадання даних неможливо буде стати учасником навчань.
13. Опрацювання наданих Вами персональних даних не підлягатиме автоматизованому прийняттю рішень, зокрема профілюванню, про що йдеться в ст. 22 абз. 1 і 4 Регламенту про захист персональних даних.

.....
(штамп організатора)

.....1433...
(інші штампи відповідно до
канцелярської інструкції)

Документація

Навчання .....

що проводяться в період

від ..... р. до ..... р.

Документація містить:

1. Наказ / рішення / розпорядження організатора про початок навчань
2. Реєстрацію слухачів
3. План / реалізацію дидактичних занять
4. Список присутніх
5. Протокол з проведеного іспиту / повторного іспиту:
  - a) наказ / рішення / розпорядження організатора щодо скликання екзаменаційної комісії,
  - b) результати іспиту,
  - c) зразок тесту іспиту
    - завдання теоретичного іспиту,
    - опис ситуацій / сценаріїв для практичного іспиту.

НОМЕР НАВЧАНЬ

.....

КІЛЬКІСТЬ СЛУХАЧІВ

.....

КЕРІВНИК НАВЧАНЬ

.....

КІЛЬКІСТЬ ВИПУСКНИКІВ

.....

.....
(штамп організатора)

РЕЄСТРАЦІЯ СЛУХАЧІВ

Навчання .....

Що проводиться в період від ..... р. до ..... р.

№	Ім'я і прізвище	Дата народження	Назва ДПК	Повіт
1.				
2.				
3.				
...				

Затвердив .....
(печатка і підпис організатора навчань)

.....
(штамп організатора)

ПЛАН /
РЕАЛІЗАЦІЯ
ДИДАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

План дидактичних занять					Реалізація дидактичних занять	
Дата	Години від - до	Кількість годин Т / П	Номер теми з навч. програми	Звання, ім'я і прізвище викладача, інструктора	Підпис викладачів і інструкторів	КОМЕНТАР*1
1	2	3	4	5	6	7

План / Реалізація дидактичних занять з точки зору
повноти навчальної програми перевірів керівник навчань

.....
(підпис)

* Пояснення причин зміни плану дидактичних занять (зміна годин реалізації занять, зміна викладача/інструктора тощо)

ПРОТОКОЛ НЕПРОВЕДЕНОГО* ІСПИТУ / ДОДАТКОВОГО ІСПИТУ*

Навчання .....
(назва навчання)

в якому взяло участь ..... слухачів
(кількість)

проведений в .....
(назва організатора навчань)

у період від ..... р. до ..... р

за навчальною програмою .....
(назва програми, дата затвердження)

Для проведення іспиту скликано екзаменаційну комісію, на підставі
наказу / рішення / розпорядження* № ..... від ..... р.
виданого (ким) .....

Склад екзаменаційної комісії:

Голова .....
(звання, ім'я і прізвище)

Заступник голови .....
(звання, ім'я і прізвище)

Члени .....
.....
.....

Форма і термін іспиту /додаткового іспиту*:

Теоретичний іспит, ... р.

До іспиту допущено ..... слухачів

До іспиту не допущено ..... слухачів

Екзаменаційна комісія прийняла рішення, що теоретичний іспит склало .....
слухачів.

Практичний іспит**, ... р.

До іспиту допущено ..... слухачів

До іспиту не допущено ..... слухачів

Екзаменаційна комісія прийняла рішення, що теоретичний іспит склало .....
слухачів.

* непотрібне викреслити

** у випадку навчань, які закінчуються лише теоретичним іспитом, ставимо риски в рубриках, які стосуються практичного іспиту

Висновки екзаменаційної комісії (імовірні причини непроведеного іспиту*):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Інші особи зі складу
екзаменаційної комісії

Голова / заступник голови**
екзаменаційної комісії

.....
(звання, ім'я і прізвище)

..... р.

Додатки до протоколу:

- наказ / рішення / розпорядження організатора щодо скликання екзаменаційної комісії,
- аркуш результатів іспиту,
- зразок екзаменаційного тесту (завдання з теоретичного іспиту, опис ситуацій / сценаріїв для практичного іспиту)

* у разі відміни іспиту, рубрики, що стосуються теоретичного і практичного іспиту, слід перекреслити

** непотрібне перекреслити

.....
(штамп організатора)

РЕЗУЛЬТАТИ ІСПИТУ*

№	Прізвище і ім'я	Теорія**	Практика**	Загальна оцінка**
1	2	3	4	5
1				
2				
3				
...				

Інші особи зі складу
екзаменаційної комісії

Голова / заступник голови***
екзаменаційної комісії

.....
(звання, ім'я і прізвище)

..... р.

*слід заповнити: колонки 3,4 відповідно до форми іспиту

** використовуємо шкалу «зарахував/-ла», «не зарахував/-ла»

*** непотрібне викреслити

.....
(штамп організатора навчання)

СЕРТИФІКАТ

Засвідчує, що:

Пан / Пані .....
(ім'я і прізвище)

.....
(дата народження)

з позитивним результатом закінчив(-ла)
НАВЧАННЯ .....

Організовані

.....
(назва організації, що проводила навчання)

у період від ..... До .....
(день-місяць-рік) (день-місяць-рік)

відповідно до програми від ..... р.
затвердженої (ким) .....

....., ... р.
(місце) (день-місяць-рік)

.....
(печатка, підпис,
керівника частини, що організовує навчання)

№ .....

№	Тема	Кількість годин		
		Т	П	Р
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
РАЗОМ:				

Т – теоретичні заняття, П – практичні заняття, Р – разом

Додаток №4

.....
(штамп організатора)

.....1462.....
(інші штампи відповідно до
канцелярської інструкції)

РЕЄСТРАЦІЯ І ПІДТВЕРДЖЕННЯ ВИДАНИХ СЕРТИФІКАТІВ

Навчання .....

№	Прізвище і ім'я	Дата і місце народження	Дата навчань	№ сертифікату	Підпис отримувача сертифіката
1.					
2.					
3.					
...					

Сертифікат підписав .....
(звання, ім'я і прізвище)

Картка навчань пожежника ДПК

Ім'я і прізвище ..... Дата народження .....

Добровільна пожежна команда в ..... *

..... *
(дата вступу)

..... *

№	Назва навчань	Термін навчань	Організатор	Номер сертифіката	Підпис начальника ДПК
1.					
2.					
...					

* у разі зміни ДПК, слід подати нову назву і дату вступу